

Sosyal Bilimler ve Toplum

Kazanım Ders Notu - 15

» Sosyal Bilimler

- Toplumsal olaylar ile insanın sosyal ve kültürel faaliyetleri konusunda araştırma ve inceleme yapan bilimlere **sosyal bilimler** denir.
- Her bir sosyal bilim dalı insanların yaşantısının farklı bir alanını inceler. **Sosyal bilim dalları şunlardır:**

1 - Tarih

Geçmişte yaşanmış olayları yer, zaman, neden ve sonuç ilişkisi içinde inceleyen bilim dalıdır.

2 - Arkeoloji

Çeşitli kazılar yaparak yer altında kalmış eski dönemlere ait kalıntıları inceleyen bilim dalıdır. Kazı bilimidir.

3 - Coğrafya

Çevremizi ve dünyayı inceler. Doğal çevre ile insanlar arasındaki ilişkileri inceleyen bilim dalıdır.

4 - Ekonomi

İnsanların üretim, dağıtım, tüketim yapısını ve işleyişini inceleyen bilim dalıdır.

5 - Hukuk

Toplumu düzenleyen ve devletin yaptırım gücünü belirleyen yasaları inceleyen bilim dalıdır.

6 - Etnografya

Kültürleri inceleyen bilimdir.

7 - Sosyoloji

Toplum ve insanın etkileşimi üzerinde çalışan bir bilim dalıdır. Kısaca toplum bilimi diyebiliriz.

8 - Antropoloji

İnsanın kökenini, ırk yapısını, biyolojik özelliklerini inceleyen bilim dalıdır. Kısaca insan bilimidir.

9 - Psikoloji

İnsanların davranışlarını ve zihinsel süreçlerini inceleyen bilim dalıdır.

10 - Felsefe

Var olmayı ve bilgiyi bilimsel olarak araştıran bilim dalıdır. Kısaca düşünce bilimidir.

11 - Kronoloji

Geçmişten günümüze meydana gelen olayların zamanını tespit ederek sıralayan bilim dalıdır.

12 - Nüsmatik

Paralar ile madalyonların üstünde yer alan yazı ve resimlerin bilimsel açıdan değerlendirmesini yapan bilim dalıdır.

Paralar ve madalyonlar ilk çağın tarih ve kültürünün aydınlatılması, sanat, ticaret ve ekonomi alanlarında bilgi sahibi olunması açısından önemlidir.

13 - Filoloji

Dilleri inceleyen bilim dalıdır. Dil bilimidir.

» Atatürk ve Sosyal Bilimler

- Atatürk, bilim ve teknolojinin toplumsal gelişim için gerekli ve önemli olduğunu vurgulamıştır.
- **Atatürk sosyal bilimler alanında;**
 - Türk tarihini bir bütün halinde araştırmak için 1931 yılında **Türk Tarih Kurumu**
 - Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarmak için 1932 yılında **Türk Dil Kurumu**
 - Sosyal bilimler alanında çalışmalar yapmak için **Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi** gibi kurumların açılmasını sağlamıştır.

» Günümüzde Bilim ve Teknoloji

- Günümüzde de Türkiye'de bilim ve teknolojinin gelişimine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. TÜBİTAK, TÜBA, teknoparklar, bilim fuarları vb. bu çalışmalara örnek olarak verilebilir.
- Cumhuriyetimizin kurulduğu ilk yıllardan günümüze kadar ülkemizde birçok bilim insanı yetişmiştir. Bu bilim insanlarından bazıları şunlardır;

• Halil İnalcık	• Refik Saydam
• Hulusi Behçet	• Gazi Yaşargil
• Osman Turan	• Nüzhet Gökdoğan
• Aziz Sancar (DNA onarımı üzerine yaptığı çalışmalarla tanınmış ve 2015 Nobel Kimya Ödülünü almıştır.)	